

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Mortificatione donum orationis impetrari. Cap. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

gressus ad superiora tenditur, per remissionem verò ad inferiora declinatur. Ad montis enim verticem saxum subuchere, magni laboris est, idemque à summis ad ima dimittere labor non est: sine mora videlicet proruit, qui magnis conatibus ad summam peruenit.] Si ergo nos non quidem vsque ad infimum montis, sed ad culmen vsque virtutis ascendere volumus, necesse est, vt plusquam ordinariè laboremus. Qui sanè labor magnam naturæ violentiam inferendam habet, & satis difficilem mortificationem inuoluit. Cupis esse verè humilis: iam omnes occasiones honoris, & gloriæ mundanæ tibi deferendæ sunt, vilia quæque & abiecta ministeria libentissimè admittenda, quæ te apud homines gloriosum, & nominatum facere possunt, abscondenda: in rebus minis rectè factis, quæ tibi imputantur, silendum: sinistram opinionem de te conceptam, & tibi falsò impostam, ineptitudinis famam ad munus alicuius momenti subeundum, tolerandam. Alij te verbis minis veris ex albo reiciant, vt se ingerant; tuos labores taxabunt, vt suos exalcent, quia sine tui iniuria, & vilipensione se magis esse posse non iudicant, & tibi in his occasionibus, & mille similibus tacendum est, nisi euidens Dei gloria ad modestè loquendum obliget, si velis ad mediocrem saltem humilitatem, & mundi contemptum peruenire. Et tu hæc, & alia multa difficilia, quæ similiter in alijs virtutibus exercendis occurrunt, sine mortificatione præstabis: Et tu hæc æquanimitè sine abnegatione sustinebis? Ergo sine mortificationis studio non est possibile virtutes acquirere, nec ad aliquem saltem mediocrem earum gradum peruenire. Quare superest, vt vel sine veta virtute maneat, atque in sterquilinio tepiditatis iaceas, vel vt vehemèti cuidam studio mortificationis insistas. *Isa 9.5.* Nam omnis violenta prædatio cum tumultu, & vestimentum mistum sanguine erit in combustionem, & cibus ignis.] Non quidem poteris te ipsum vestibus veteris Adæ, nisi violenter euere; non poteris sine proprij sanguinis effusione, id est, sine eorum, quæ diligis abiectione, à te pristinos motes euellere, immò oportet laborare, & tibi metipsi violentiam inferre, vt pannos hos viles destruas, & igne charitatis absumas. Ex quorum certè combustione auis vnica, virtus emergit, & suo aduentu humani cordis regionem latificat. Phoenix enim (vt fertur) membra fessà, & senio confecta igne concremat, vt ex cineribus renascatur, & iuuenis ac pulcher assurgat. Sic iustus debet antiqua membra, quæ sunt super terram, id est, affectus immoderatos, & omnem pusillanimitatem, & amorem noxiæ quietis adutere, vt valeat vitam nouam, & Christo similem accipere, ac virtutibus, tanquam nouis & pulcherrimis pennis, decorari.

Mortificatione donum orationis impetrari.

CAPVT XI.

RATIONI, ac contemplationis donum cœtui virtutum adiungitur; quamobrem si mortificatio necessaria est ad omnes virtutes acquirendas, ex eodem fonte nascitur, eam ad orationis donum comparandum necessariam existere. Sed aliquid habet oratio, ratione cuius mortificationi indissolubilius adiungitur, & multo magis, quàm virtutes reliquæ, ab eius assiduo studio dependet. Quod ita esse

confirmabimus, si interrogemus, quare non tantum in statibus secularibus Ecclesiæ Dei, sed etiam in statu Ecclesiastico, & in congregationibus religiosis inueniuntur multi viri boni, qui rectè viuunt, qui sine graui peccato conuersentur, qui ad abstinentias, & corporis asperitates, & opera misericordiæ, & actiones virtutum moralium se applicant; è contra verò inueniuntur paucissimi, qui donum orationis habeant, qui cum Deo non iam verbis solis, sed in spiritu & veritate, conuersentur, & lucem contemplationis obtineant. An Deus noster seuerus, & imperiosus est, qui velit vt homines sibi famulentur, non verò vt eius alloquium experant, neque ad ipsius conuersationem accedant? Non. Quia de Sapientia Patris, ac Dei filio scriptum est: Et delicia meæ esse cum filiis hominum:] neque horrebit eos, quorum naturam induit, quorum fratrem, ducem ac magistrum se fecit, quorum conuictum, & conuersationem ad suas delicias requisit. Idem autem de Patre, & Spiritu sancto sentire patet. Nam ipse Filius dixit: Qui videt me, videt & patrem;] vt se habere cum Patre non tantum eandem naturam, verum & eandem voluntatem, ostenderet. Et cum Trinitas Deus vnus sit naturæ, atque substantiæ, eiusdemque voluntatis, quod Filius pro deliciis habet, scilicet cum hominibus conuersari, Pater quoque, & Spiritus sanctus suas delicias computabit. An paucissimorum virorum spiritualium causa est, quòd homines ad omnipotentem Deum appropinquare, & tantam maiestatem interpellare non audeant? Non. Quoniam iam euauit tempus illud, in quo homines perterriti, ac pauore concussi stabant procul, & dicebant Moyse: Loquere tu nobis, & audiemus: non loquatur nobis Dominus, ne fortè moriamur.] Immodò nunc instat tempus, in quo quisque filius Ecclesiæ audit dicentem Sponsum: Sonet vox tua in auribus meis, vox enim tua dulcis, & facies tua decora.] Et multi sunt, qui donum orationis vehementer exoptant, nec obtinent; qui dum conantur ascendere, deturbantur; qui pulsant, & non aperitur eis: qui possunt dicere illud Ezechie: Dum adhuc quiescerem, succidit me.] An tandem huius rei causa est, quòd Domini conuersatio amara, & insulsa homines ad eam aspirantes exteret, & sua insulsa iustitiam eos iam accedentes repellit? Nullo modo. Non enim habet amaritudinem conuersatio illius, nec tædium conuictus illius, sed lætitiæ & gaudium.] Cuius manifestum signum est, quòd ad aliquam mediocritatem orationis admissi ita solent res humanas relinquere, & in assiduam Domini communicationem incumbere, vt vix charitate, proximorumque necessitate poscente, valeant à dulcissimo Sponsu amplexu separari.

Huius ergo paucitatis virorum spiritualium, & qui donum orationis habeant, nulla alia causa assignari potest, nisi quòd oratio ac contemplatio, magnum, & indefessum studium mortificationis præexigit; & quia paucissimi sunt, qui se ipsos fortiter abnegent, & perfectè mortificent, ideo rari inueniuntur, qui in cellam vinariam admittantur, & vinum illud diuinæ communicationis, quod non ad stultitiam, sed ad sapientiam inebriat, si non ad fatietatem, saltem ad nonnullam sufficientiam ebibant. Oratio enim (quo nomine, toto hoc capite contemplationem, & omnem cum Deo communicationem intelligo) est virtus castissima, (vt eam vocat Dionysius Arcopagita) & quæ requirit purgatissimas, & tranquillissimas mentes; quare absente ab aliquo mentis tranquillitate

Prou. 8.
31.

Ioan. 14.
10.

Exodi.
20. 18.

Cant. 2.
14.

Isa. 38.
12.

Sapient. 8.
16.

Dyon. lib.
de diuinit.
nom. c. 3.

litate

litate atque mundicia, necnon & passionum patione, quæ tria à mortificatione proueniunt, necesse est, vt virtus orationis se abscondat, & radius ille diuinæ claritatis, quo Deum contemplamur, abscedat. [Ascendit] sponfa, nempe fidelis anima, per contemplationem ad Deum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ & thuris; Quod si myrrha mortificationem, & thus orationem designat, si primum tollamus, oratio nostra præ signitie non valebit ascendere, neque Deo appropinquare. Simul ascendit vtique, ait Ricardus de sancto Victore, funis mortificationis, scilicet & desiderij atque orationis: qui alter ab altero fulcitur, ita vt neuter per se possit ascendere, vel Deo placere. Superna enim desiderata non possumus, nisi terrena despiciamus; & terrena non despiciamus, nisi supernorum desiderio trahamur. Absque delectatione enim cor esse non potest, sed aliqua ideo trahi necesse est, quia trahit sua quemque voluptas, vnde cum alia illi subtrahitur, ad aliam facilius inclinatur: & quia vacuum est, ad aliquid capiendum amplius est dispositum. Tanto ergo magis spirituales delectationem admittit, quanto & consolationis terrenæ expertus est, & in aliquo delectari non cupit.] Hæc ille, & alia optime. Sicut autem anima mortificatione, simul & oratione subtolitur: ita & Dominus eisdem duobus studiis iunctis attrahitur, vnde & ipse in Canticis ait: Vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris.] Eos namque familiariter visitat, vt Gregorius annotat, quos per mortificationem vitiorum ad alta proficere, & per mundas, & humiles orationes suauiter redolere perspicit.] Nec prætereunda est diuina loquutio, quæ mortificationi nomen montis, & orationi nomen collis applicuit, quia videlicet oratio debet esse sui cognitione humilis, & mortificatio fortitudine pugnandi sublimis. Vel quia cum mons collem quantitate molis excedat, mortificatio debet orationem temporis diuturnitate superare. Oratio enim quieta, & ab aliis occupationibus sequestrata determinata habet tempora, quibus ab anima iusta fundatur: at ferè nulum est tempus, in quo ipsamet anima à mortificationis exercitio ferietur. Sed quodcumque munus, quamcumque occupationem subeat, inuenit aliquid, in quo possit se ipsam vincere, & abnegare.

Omnes quidem sancti, ac perfecti viri nunquam sine magna mortificatione, ad magnum orationis donum ascenderunt, ideòque ineptiæ nobis tribuetur, si non mortificantes nos ipsos, velimus orationis donum accipere. Abraham ascendens in montem, vt filium suum immolaret, struem lignorum humeris eius imposuit, ipse verò portabat in manibus ignem & gladium. Hic pater multarum gentium, omnium est iustorum imago, qui dilectum filium Domino immolaturum, eum lignis onerant, & ipsi ignem, & gladium in manibus portant. Quid ligna indicant? Sanctas quidem, & piæ meditationes, quæ ignem celestis amoris foueant, quo spiritus immolandus ardebit. Et quid ignis gladiusque significant? Studium orationis & amoris, quo non ster spiritus ardet, & studium mortificationis, quo, vt Deo viuat, mundo perit. Sed hunc gladium simul cum igne iusti in manibus, id est, in operibus portant, quia proprium spiritum nisi abnegatione maceratum, non audent, immò nec possunt igne orationis incendere, nec charitatis flamma cremare. Quod ergo illi faciunt, & nos similiter faciamus: prius maceremus nos ipsos mortificationis gladio, quia sicut in veteri lege animal viuum sacrificij gratia, non licebat igni dare; ita & nunc frustra

A laborabimus nos ipsos carni, & affectibus mundi viuentes sanctæ orationis igni committere. Hic enim ignis non viuos, sed mortuos sæculo inflammare, & illuminare consuevit, vnde & nos viuentes contemnet, & frigidus atque obscuros relinquet. Quid? quod non solum animalia viua igni non tradebantur, sed & immunda secundum legem erant à Domini sacrificio repulsa? Horum verò immundorum onus erat camelus, qui licet ruminet, non tamen habet dorsum rectum, nec vngulam diuidit. Quem autem camelus significat, nisi illum, qui vult se Deo in altari orationis immolare, non tamen rectitudinem spiritus querere, nec inter bonum, & malum mortificatione discernere? Hic sanè immundus est, indignus prorsus Domino præsentari, & sancto igne orationis incendi. Quin & camilæsius prohibetur, quo, vt inquit Beda, vita damnatur informis, & moribus tortuosa: vt ex alio capite cognoscamus, carnalem & immortificatam vitam, quam nobis non licet attingere, nec licere ad orationem & contemplationem adducere. In altari enim cordis, & in igne contemplationis spiritus mundo mortuus redolet, viuus fætere: spiritus mortificatione lotus placet, at prauis affectibus inquinatus ob suam impuritatem reicitur. O quam verum hoc! Accedit homo ad cõttemplandum, quide mortificatione non curat, & ibi eius spiritus vix ad momentum quiescere sciens, mille vana considerat, mille impura, & obscæna meditat, & quasi his, quæ cogitare debuerat, bonis admiscet. An id non est fætere, & intolerabilem odorem emittere? Iam post paucos dies, videns se nihil meditatione proficere, studium meditandæ cõttemplandi deserit, & occupationibus externis solum intendit. An id non est à Domini conspectu repelli? Verum igitur est, quia ad immolandum spiritum Domino concurrere debent ignis & gladius; & verum etiam est, spiritum prauis affectibus immundum non posse facto contemplationis igne accendi, nec flamma charitatis concremari.

Inuenimus causam quare pauci adhuc ex viris bonis donum orationis, & contemplationis habeant, quia scilicet pauci sunt, qui diligenter in studiū mortificationis incumbant. Vnde sapienter Beatus Pater Ignatius, audiens quendam ex nostris de viro religioso laudis causâ dicentem, quod esset vir multæ orationis, vocem ipsam commutauit, aut radicem potius multæ orationis expressit, dicens: Vir erit multæ mortificationis. Sentiebat enim, quod verissimum est, magnum orationis donum ex magno abnegationis studio pendere, & semper discissum à nobisne ipsis per mortificationem, & accessum ad Dominū per orationē copulari. Sed queramus nunc quam ob causam ita oratio mortificationi iungatur, vt ab ea diuelli, separarique non possit? Certè quidē huius rei manifestissimam causam inuenimus, quod oratio, ea præcipuè quæ mente fit, est quædam purissima rerum celestium inspectio, qua nos ad odium mali, bonique amorem incitamus. Inspectio verò oculos mentis luce perfusos, mundos, atque tranquillos omnino requirit. Sicut enim corporis oculi tenebris obcæcati, vel puluere coinquinati, vel aliquo noxio humore turbati nequeunt colores aspicerè: ita oculi mentis sine luce, sine mundicia & sine tranquillitate non valent diuina contemplari. Hæc autem tria sunt mortificationis opera. Mortificatio enim dum peccata vitat, & ab illis abstinet, illicitaque fugit, lucem ad meditandum & cõttemplandum impetrat. Nam Isaias ait: Quem docebit scientiam, & quem intelligere fa-

Cant. 3.
6.Ricard.
in Cant.
6. 9. ante
medium.Cant. 4.
6.
Gregor.
ibid.Genes.
22. 6.Beda. 99.
in Leuit.
c. 9. To. 8.Lib. 5. c.
1.Isaias 3.
9.

1. Corin.
2. 14.

Psal. 118.
18.

Greg. 5.
mor. c. 22.

Cassian.
col. p. c. 3.

Nilus.

ciet auditum? Ablactatos à lacte, auulfos ab vberibus.] Non eos, qui sæculi lacte nutriuntur, & rerum visibilium vberibus delectantur, sed impuris actibus valedicentes, sapientia Dei, & lux contemplationis etudiet. Et Paulus: Animalis homo non percepit ea, quæ sunt spiritus Dei: stultitia enim est illi, & non potest intelligere, quia spiritualiter examinatur. Quis est animalis homo? Nonne qui animam videtur habere, non mentem: id est, qui omnem vitam suam in visibilibus occupat, & nunquam se ad inuisibilia percipienda, & diligenda præparat? Is non perspicit arcana cælestia: ita ea audit, & cogitat, ac figmenta cogitaret, quibus nec ad bonum, nec ad malum moueretur. Stultitiam reputat, ob inuisibilia futura se à præsentibus visibilibus elongare: cum tamen hæc sit summa sapientia, quam sola lux diuina spiritualibus hominibus concessa discernit. Ac proinde sapienter postulabat sanctus Dauid: Reuela oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua.] Da, inquam mihi Domine vt me cohibeam, & tenebras meorum peccatorum auferam, licet mihi insipienti sit iucundum in tenebris ambulare. Tūc verò cælesti luce perfundes, vt legis tuæ mysteria cum fructu considerem. Vt enim dixit Gregorius: Mens ad contemplanda interna non perducitur, nisi ab his, quæ exterius implicant, studiosè subtrahatur.] Relinquit igitur ea, quæ ipsam in terris ligatam, & compeditam tenent, vt se possit subtili cognitione, & cælestibus desiderijs cælis inferre, & vultui se Domini præsentare.

Mortificationis etiam opus est, puluerem inepitaram cogitationum, & adhesionem ad res terrenas abstergere, quæ mentem in Dei hospitium creatam, & in thalamum præparatam, ingenita vilitate contaminant. Si autem contaminant, inepitram quoque ad colloquia reddunt cum suo conditore miscenda, eamque prægrauant, vt pennis cognitionis, & affectionis ad alta, ac sublimia volare non possit. Ob idque pulcherrimè Abbas Isaac apud Ioannem Cassianum, mentem nostram peninæ leuissimæ comparauit. Quæ, inquit, si humoris cuiuspiam extrinsecus accidentis corruptione vitata non fuerit, vel infusa mobilitate substantiæ suæ, tenuissimi spiritus adiumento, vel naturaliter ad sublimia, cælestiaque sustollitur: sin verò humoris cuiusquam aspergine, vel infusione fuerit prægrauata, non modo in nullo aëris volatus naturali mobilitate raptabitur, sed etiam ad ima terræ concepti humoris pondere deprimitur: ita mens quoque nostra si accidentibus vitiis, curisque mundanis aggrauata non fuerit, noxiæ libidinis humore corrupta, vel naturali puritatis suæ beneficio subleuata, leuissimo spiritalis meditationis afflatu sublimabitur ad superna, & humilia deserens atque terrena, ad cælestia, & inuisibilia transferetur.] Hæc ille. Ea ergo vsus mortificationis abstergat, quæ mentem ab orationis ascensione retardant, cuiusmodi sunt distractiones, contentiones, verbolitates, detractiones, proprii honoris & commoditatis quaestiones, & alia huiusmodi, quæ sæpe viros etiam bonos, & spirituales offuscant. Nam sicut horum admissiones ad Sponsi conclauem, ingressum impediunt, & gratiam tollunt impetrandi, ita eorundem abnegationes assidue ianuam Domini pandunt, & vim habent, quod petitur, obtinendi. Quod significat mirabilis Abbas Nili sententia:

Quidquid patienter tuleris, fructum in oratione percipies. Id est, si teipsum abnegaueris, & corpus, ac animam flagello mortificationis afflixeris,

non solum in alia vita, verum & in tempore orationis præmium aliquod assequeris. Quia sicut immortificatio, mentis auditate & desolatione sæpe mulcatur; ita è contrario abnegationi deuotione mentis & cælesti consolatione respondetur. Equum enim est vt rusticus inuerecundè Palatium regis irrumpens, & capte, ac allia, & similes cibos grossiores rerum mundanarum eructans, hilarem faciem regis non videat, pauperculus verò humillis modestè ingrediens, & se abnegatione purificans, sui desiderij impletionem accipiat. Memore est illius Paulini præcepti: Volo viros orate in omni loco, leuantes puras manus sine ira & disceptatione.] Et dum manus, id est, opera, & affectiones ab ira, & contentione, & similibus malis emundat, seipsum ad magnum fructum percipiendum, ex oratione disponit. Lignum aridum, omnique humore liberum, aptum est, vt ab igne consumatur, sic mens ab amore temporalium mortificatione purgata, disposita est, vt cælesti illustratione & calore formetur. Nam Deus sibi similes diligit, eosque libenter in suam familiaritatem euehit. Similes autem Deo sunt, qui sibimet ipsi vim inferunt, & in omnibus, quoad possunt, desideria sæcularia mortificant. Ita quidem fiunt spirituales viri, id est, carnalia & mundana fugientes, & cælestia ac spiritalia consecretantes. Quid ergo mirum, si ille, qui spiritus est, spirituales diligit, spirituales donis multiplicet, spirituales sibi per intimam familiaritatem adiungat?

Mortificatio denique omnem perturbationem aufert, & miram animæ tranquillitatem importat. Deus sanè peccatam animam ad actus contemplationis inuitat. In pace enim factus est locus eius.] Templum quoque sibi à rege pacifico, & in tempore pacis ædificari voluit. In diebus summæ pacis natus est, cum gentes conflabant gladios suos in vomeres, & lanceas suas in falces.] Atque Eliæ in quadam pacis imagine, scilicet in [sibilo auræ tenuis,] apparuit. Hanc autem pacem, à qua homines suis desiderijs & voluntatibus adherentes, longissimè absunt, viri mortificati, pro vt in hac vita fieri datum est, certissimè possident. Affectus enim, & desideria prophana, necnon & sensuum oblectationes sunt quasi venti vehementius spirantes, qui mare nostri cordis turbant, & seuisimas tempestates exsuscitant. Et vidimus sæpe non tantum corda impiorum, sed etiam corda bonorum, quasi mare, feruere, & passionum quasi ventorum diris flatibus sursum & deorsum agitari. Istam verò tempestatem mortificatio sedat, quæ affectus comprimit, sensus cohibet, desideria ligat, & spiritales hos vètos velut alter Æolus, carcere occludit. Quamobrè Isaias ait: Et erit opus iustitiæ pax, quia dum iustus, vt æquus iudex, in affectiones immoderatas sententiam profert, & eas abnegationis flagello castigat, eam pacem mentis, & cordis tranquillitatem obtinet, quæ omnem humanū sensum exuperat. Idque Ricardus Victorinus in duobus filiis Zelphæ Gad, & Affer, secundum tropologiam adumbratum putat, quorum ille vigorem abstinentiæ, & iste vigorem patientiæ, & uterque simul plenam abnegationem ex ablatione delectabilium, & sustinentia tristium constantem significat. Hi duo in Deuteronomio benedicti vocantur, & felicitas interpretantur, quia vigor abstinentiæ, quo omnia superflua rescamus, & vigor patientiæ, quo assilgentia quaque sustinemus, nos in hac vita felices, & pacis possessores reddunt. Nam duo sunt, inquit prædictus doctor, ex quibus constat gaudium beatitudinis carere eo scilicet, quod nolis, & habere quod velis.

Felicitem,

1. Tim. 2.
8.

Psal. 75.
3.

Isaia. 2.
4.
3. Reg.
19. 28.

Isaia 32.
17.

Ricard.

Deutr.
23.

Ricard.
Beniam.
miser. c.
26.

Fœlicem siquidem dicitur, qui nil patitur, quod nolit, & illum beatum iudicamus, cui suppetunt, quæ capit. Qui igitur pro cœlestium desiderio, sæculi voluptatem odit, profectò per abstinentiam hostem suum, ubique declinare poterit. Rectè ergo vigor abstinentiæ Gad, id est, fœlicitas dicitur, qui ubique calcet sæculi blandimenta, quæ detestatur. Item qui pro amore Dei, afflictionem corporis diligit, ubi quæso, non inueniat aliquid vnde affligi possit: Si ergo iure beatus creditur, qui ubique inuenit quod amat: iustè vigor patientiæ, Asser, hoc est, beatus, nominatur, cui vndique obuiat quod desiderat. Sic ille. Tam si abnegatio lucem affert, oculos interiores mundat, & mentem pacat, atque tranquillat, non dubium quin ad donum orationis contemplationis que disponat.

Ex quo etiam sequitur, abnegationem duos orationis comites, impetrationem eorum quæ postulamur aut desideramus, & spirituales consolationem afferre. Impetrationem quidem: quoniam Dominus, qui impensè suos diligit, non negat illis, quod videt magno desiderio, magna preparatione, & fletu, ac lacrymis postulare. Qui verò orationi mortificationem adiungunt, ea se ad impetrandum disponunt, lacrymis, si non corporis, at mentis, id est, afflictione petunt, & se ingens habere desiderium postulatorum ostendunt. Iudith in cilicio, & cinere orans victoriam hostium impetrat. Esther ieiunans, & se affligens, Assuerum placat. Iosaphat prædicato ieiunio omnibus subiectis suis hostes effugit. Daniel deprecatur in ieiunio, sacco, & cinere, & stupenda dona consequitur. Et eodem modo nos, dum orationi mortificationem corporis, & multo magis sensuum, & affectuum compressionem copulamus, quod petimus, aut cupimus, suscipimus. At quis explicare sufficiat, quàm magnis consolationibus Dominus in orationis lectulo mortificatos recreet? Hoc alterius tractationis est. Interim tamen sciamus, quòd sicut in rebus sæculi oblectantes se ipsos, diuina consolatione priuantur; ita semetipsos vincentes, & abnegantes ineffabilibus sæpe consolationibus perfruuntur. Filij Israel non in Ægypto, sed in Deserto, postquam Ægypti farina defecerat, manna de cælo, quo reficerentur, sine vlllo labore suscipiunt. Ita iusti pane cœlestis consolationis abundant, cum oblectationes mundi deserunt, & per sui abnegationem quasi in quodam se deserto constituunt. Ibi gustant panem, quem non terra manibus hominum culta profert, sed cælum sponte demittit: Omne delectamentum in se habentem, & omnis saporis suauitatem. His dicitur in Proverbiis, vt potus cœlestis suauitatis concedatur: Date siceram mœrentibus, ait Salomon, & vinum his, qui amaro sunt animo. In his nominibus siceræ & vini, diuina consolatio, & in eo, qui amaro est animo, vir mortificatus exprimitur. Vnde Beda: Siceram & vinum hoc loco, supernam diuinæ sapientiæ consolationem dicit, quæ illis est exhibenda cordibus, quæ in inîmis consolari refugiunt, & quicquid occurrit in præsentî, amaro suscipiunt animo: solis, quæ nondum vident, gaudiis cœlestibus tota mente inhærentes, iuxta eum, qui dixit: Negavit consolari anima meamemor sui Dei, & delectatus sum. Hæc ille. O igitur flendam hominum insipientiam! qui ob terrenas oblectatiunculas, quas vix summis, labijs attingunt, cœlestium consolationum abundantia priuantur! O detestandam stultitiam eorum, qui magis volunt in rebus visibilibus, quàm in omnium creatore delectari! Sed ò nullis verbis satis damna-

Iudith. 9.
1. Esther.
4.
2. Paral.
20. 3.
Daniel.
9. 3.

Exod.

Sapient.
16. 20.

Prover.
31. 6.

Beda. li.
3. in Pro-
uer. ad
eundem
locum.

Psal. 76.
4.

A ram cæcitatem spiritualium virorum, qui ob res ferè nullius momenti, quas facillimè possent abicere, tam ineffabilibus bonis se indignos efficiunt. Nam secularis suo corpori indulgens aliqua percipit oblectamenta creaturarum, quæ saltem ad horam miserum corpus exfatiant, eiusque ad breue tempus appetitum, & desiderium explent. At nos pro nostri status ratione à mundi deliciis elongati, ob, nescio quas, puerilitates sensuum, & affectuum nostrorum, & ob, nescio quam, inanis gloriæ umbram cœlestes consolationes, certè maximas, & suauissimas perdimus, & donum sanctæ contemplationis admittimus. Tantæ ergo dementia nos pudeat, & qui iam maiora, & quæ alicuius videbantur esse momenti, reliquimus, ne ob res nihili tam suaui bona perdamus. Fortiter, & constanter abnegemus nos ipsos, quia sine abnegatione nunquam in sponsi arcanum intrabimus, nunquam cœlestes consolationes consequemur.

Mortificatione omnem perfectionem obtineri.

CAPVT XII.

C V I D Amplius de hoc præstantissimo abnegationis medicamento dicemus, nisi quod medici corporum, sua medicamenta laudantes, solent proficere, nimirum ea omnibus in uale tudinibus carnis mederi, amabilemque salutem præstare? Dicant ipsi quod sibi libuerit, & suas curandi rationes exaggerent, quia nunquam vno dumtaxat medicamine vniuersos carnis morbos curabunt, nunquam eam à corruptibilitate vindicabunt, nunquam perpetua & indurpta sanitate complebunt. At nos verè, & sine vlla exaggeratione dicimus, vnum abnegationis medicamen omnes spiritus nostri infirmitates, plagasque depellere, & omnem sanitatem spirituales, quæ nobis volentibus semper duret, scilicet sanctitatem & perfectionem afferre. Nec est necesse repetere, de illa abnegatione esse sermonem, quam diuina gratia parit, & Deus, nos supernaturaliter mouens, in nobis efficit, sine quo nihil omnino possumus, & nec minimam perfectionis particulam comparare valeamus. Ioannes Cassianus mortificationem, perfectionis initium appellat. Mortificatione voluntatum, inquit, extirpantur, atque marcescunt vitia vniuersa. Expulsionem vitiorum virtutes fructificant, atque succrescunt. Pullulatione virtutum, putitas cordis acquiritur. Puritate cordis Apostolica, charitatis perfectio possidetur. At nos amplius dicimus: mortificationem nempe non tantum perfectionis inirium existere, sed illius beneficio animam omnes gradus perfectionis ascendere. Mortificatio enim, vt monstratum est, vitia extinguit, quatenus nos à malo retrahit. Mortificatio virtutes inserit, quatenus ad actus difficiles aggrediendos & sustinendos impellit. Mortificatio cor purificat, dum affectus moderatur, & rerum visibilibus desideria cohibet. Mortificatio denique mentem dissoluit, vt in altum perfectæ charitatis volet. Ab ipsa igitur omnis nostra perfectio dependet. Perfectionem quidem in primo volumine huius operis, sanitati comparauimus vt sicut sanitas corporis in humorum temperie, & membrorum ac virium integritate, & agilitate posita est; ita

Cassian.
lib. 4. de
instet. c.
43.

Timon.
lib. 3. p.
1. c.